

Ongestelde kleppen

Bij mijn 2^e modificatie had ik tevens de kleppen laten stellen. De zijkuip lag er toch al af en het zou in een moeite door kunnen gebeuren.....

Toen ik de motor startte viel me al op dat hij in koude toestand minder toeren maakte dan voorheen en dat hij meer uitlaatgeluid leek te maken. Na een stukje gereden te hebben, nét in de overgang van koud naar warm, liep de motor wel héél voorzichtig stationair. Zouden de kleppen dan zo verkeerd hebben gestaan dat er zoveel verschil was met vroeger???

De volgende ochtend stond er een plasje olie onder de motor. Na lang zoeken en demonteren van het linker kuipdeel ontdekte ik dat de aftapplug van de kettingspanner los zat waardoor er olielekage optrad. Gelukkig was de plug er door de trillingen niet uitgedraaid en kon ik hem met de momentsleutel weer vastdraaien. Slordig afgeleverd, kan gebeuren dacht ik, veel te blij dat ik de oorzaak gevonden had en erger had kunnen voorkomen.

Na een tijd gereden te hebben was ik er toch niet gerust op dat het kleppen stellen goed gebeurd was, mede omdat mijn benzineverbruik van 1 op 15 naar 1 op 13 gestegen was.

In eerste instantie verdacht ik de nokkennassen, waren die wel goed terug in de ketting geplaatst zodat ze 'op tijd' konden openen en sluiten?

Na weer een halve dag slopen kon ik uiteindelijk zien dat de nokkennassen netjes waren gemerkt bij de demontage en ook precies zo waren teruggemonteerd. De oorzaak moest dus haast wel in de klepwerking zitten. Maar dat kon toch niet bij een gerenommeerde dealer en een gekwalificeerde monteur? Alhoewel, de olielekage had bij mij toch genoeg wantrouwen gezaaid om nóg maar een keer de boel te slopen teneinde de klepwerking te controleren.

En ja hoor, alle vier de linkeruitlaatkleppen stonden te strak, op de waarde van de inlaatkleppen.

Te strak betekent dat de kleppen eerder openen en later sluiten waardoor het uitlaatkanaal langer openstaat (wat de toename in uitlaatgeluid verklaarde) maar ook dat de kleppen minder lang terugkeren in de klepzitting. Het koelen van een klep gebeurt tijdens de gesloten periode waar hij zijn warmte af kan geven aan het blok omdat hij dan contact maakt met de klepzitting (als een klep niet genoeg kan afkoelen kan hij verbranden). Ook het hogere benzineverbruik viel hieruit te verklaren: omdat de uitlaat te vroeg open ging kon de cilindervulling er te vroeg uit waardoor er geen optimale energieoverdracht naar de zuiger meer kon plaatsvinden. Ik had eindelijk alle losse eindjes aan elkaar geknoopt en heb toen de dealer dringend om een hernieuwde klepstelactie gevraagd. Omdat ik genoeg bewijs had was dat geen enkel probleem, een week later werd alles keurig hersteld, gratis wel te verstaan! En zo hoort het ook! Nu loopt de motor weer als vanouds bij de koude start, produceert minder herrie en is weer een stuk zuiniger met benzine.

Waar ik naartoe wil met dit verhaal is dat je na een beurt altijd alert moet zijn op veranderingen ten opzichte van voor de beurt. Als dat voor je gevoel niet helemaal in orde is, reclameer dan bij je dealer en probeer aan de hand van de uitgevoerde werkzaamheden en klachten een oorzaak te vinden. Laat je niet met een kluitje in het riet sturen maar dring aan op een oplossing van het probleem.

In mijn geval was het euvel gemakkelijk te duiden omdat het kleppen stellen het enige was dat had plaatsgevonden. Maar toch geloofde ik het eerst niet, het kón gewoon niet dat daar fouten mee waren gemaakt. Helaas kan dat wél, het blijft mensenwerk waar fouten kunnen worden gemaakt. Misschien had de monteur zijn dag niet, werd hij door een collega afgeleid, had hij niet goed in het handboek gekeken etc..

Ik merk steeds vaker dat er door (zogenaamde) vakmensen met de pet naar hun werk wordt gegooid en dat je eigenlijk alles zelf moet controleren om er zeker van te zijn dat het werk goed gebeurd is. Écht vakmanschap is zo langzamerhand dun gezaaid en je moet op je strepen staan om gemaakte fouten hersteld te krijgen. Bovendien is de doorsneeburger niet in staat om de zaak technisch te bekijken en te beoordelen.

Moraal van het verhaal: ga af op je ervaring en je gevoel. Als jij gebreken constateert (in de vorm van afwijkende gedragingen) maak er dan een punt van en zorg dat de zaak tot op de bodem wordt uitgezocht. Laat je niet misleiden door mooie praatjes maar eis een gedegen verklaring óf (als je daarmee niet overtuigd bent) onderzoek naar de mogelijke oorzaak. Durf vooral de confrontatie aan te gaan, anders ben je een dief van je eigen portemonnee.

Ik hoop dat jullie weinig klachten zullen hebben. Maar áls je er een hebt, dat je dan de onderste steen boven weet te krijgen!
Iedereen maakt fouten, dat is nu eenmaal een gegeven. De kunst is om fouten te herkennen en te erkennen én om ervan te leren. Wees alert op symptomen die fouten aan het licht brengen en durf te reclameren. Een goede dealer is ontvankelijk voor klachten en zal liever een keer 'voor niets' actie ondernemen dan een ontevreden klant naar huis te sturen.

Roger Leppers
Voorzitter Techniekcommissie CPEN